

Коломієць Євгеній Віталійович,

кандидат з державного управління, доцент кафедри публічного адміністрування, Міжрегіональна академія управління персоналом, вул. Фроментівська, 2, Київ, Україна, 03039; kolomiets0880@gmail.com; <https://orsid.org/0000-0003-0093-6733>

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ Е-УРЯДУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В ПЕРІОД ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Анотація. У статті зроблено комплексний аналіз особливостей впровадження е-урядування в умовах запровадження Указом Президента України правового режиму воєнного стану. Так, запровадження воєнного стану безумовно внесло корективи до всіх сфер суспільного життя та зумовило необхідність пристосовуватися до нових реалій.

Визначено, що застосування елементів інформатизації та комп'ютеризації в публічному управлінні дозволили значною мірою розширити межі участі громадян у прийнятті суспільно-важливих рішень, зменшити кількість надлишкових бюрократичних процесів під час отримання публічних послуг, підвищити рівень взаємодії між різними органами виконавчої влади тощо.

З'ясовано, що е-урядування може бути інноваційною моделлю управління; сукупністю функціональних можливостей держави; сукупністю інформаційних систем. Визначено, що зважаючи на складну правову природу поняття "е-урядування", його також часто трактують за допомогою змісту, що розглядається на трьох рівнях: концептуальному, процесному та технічному.

Зроблено висновки, що суттєвим прогресом в умовах воєнного стану характеризують взаємовідносини між урядом та державою. Адже за 2022 рік було значно збільшено кількість послуг, якими змогли скористатися громадян лише завдяки використанню інтернет-ресурсів. Також взаємовідносин між державою та бізнесом за допомогою електронного ресурсу Дія.Бізнес дозволили зберегти діяльність суб'єктів підприємництва та забезпечити робочими місцями внутрішньо переміщених осіб. Саме завдяки взаємодопомозі між центральними органами виконавчої влади (взаємовідносини уряд-уряд), в перші дні повномасштабного вторгнення сфера е-урядування станом на 2023 рік визнається міжнародними організаціями однією із пріоритетних напрямів для розвитку в Україні.

Ключові слова: е-урядування, сервісні послуги, інформаційно-телекомунікаційні послуги, Дія, воєнний стан, інтернет-ресурси.

Kolomiets Yevhenii Vitaliiovych,

Candidate of Public Administration, Associate Professor of the Department of Public Administration, Interregional Academy of Personnel Management, 2 Frometivska str., Kyiv, Ukraine, 03039; kolomiets0880@gmail.com; <https://orsid.org/0000-0003-0093-6733>

FEATURES OF THE IMPLEMENTATION OF E-GOVERNMENT IN THE ACTIVITIES OF EXECUTIVE GOVERNMENT BODIES DURING THE LEGAL REGIME OF MARTIAL STATE

Abstract. The article provides a comprehensive analysis of the features of the implementation of e-government in the conditions of the introduction of the legal regime of martial law by the Decree of the President of Ukraine. Thus, the introduction of martial law definitely made adjustments to all spheres of social life and made it necessary to adapt to new realities.

It was determined that the use of elements of informatization and computerization in public administration made it possible to significantly expand the boundaries of public participation in the adoption of socially important decisions, reduce the number of redundant bureaucratic processes when receiving public services, increase the level of interaction between various bodies of executive power, etc.

It was found that e-government can be an innovative management model; the totality of functional capabilities of the state; a set of information systems. It was determined that due to the complex legal nature

of the concept of “e-government”, it is also often interpreted with the help of the content, which is considered at three levels: conceptual, process and technical.

It was concluded that significant progress in the conditions of martial law is characterized by relations between the government and the state. After all, in 2022, the number of services that citizens could use only thanks to the use of Internet resources was significantly increased. Also, the relationship between the state and business with the help of the Diya.Business electronic resource made it possible to preserve the activities of business entities and provide jobs for internally displaced persons. Thanks to the mutual assistance between the central bodies of the executive power (government-government relations), in the first days of the full-scale invasion, the field of e-governance as of 2023 is recognized by international organizations as one of the priority areas for development in Ukraine.

Key words: e-government, service services, information and telecommunication services, DIYA, martial law, Internet resources.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Одним з пріоритетних напрямів державної політики, протягом вже досить тривалого періоду – є поступовий перехід до нової форми організації діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування. Така організація діяльності повинна характеризуватися забезпеченням якісно нового рівня оперативності та зручності отримання громадянами, організаціями, в тому числі міжнародними організаціями, державних (муніципальних) послуг. Безумовно, зручність та оперативність, в умовах сьогодення, досягається саме завдяки активному застосуванню інформаційно-телекомунікаційних (комп'ютерних технологій) в діяльності органів державної влади.

Саме у нинішньому суспільстві мережа Інтернет та набір сучасних інформаційних технологій відкрили нове середовище спілкування для людей, бізнесу та урядових організацій, надаючи більше можливостей для спілкування та отримання інформації абсолютно новим способом. Найбільшою заслугою є те, що інформаційно-комп'ютерні технології (ІКТ) створили можливість поширювати та отримувати урядову інформацію та послуги доступними способами.

Застосування елементів інформатизації та комп'ютеризації в публічному управлінні дозволили значною мірою розширити межі участі громадськості у прийнятті суспільно-важливих рішень, зменшити кількість надлишкових бюрократичних процесів під час отримання публічних послуг, підвищити рівень взаємодії між різними органами виконавчої влади тощо. Проте у лютому 2022 року, після вторгнення на територію України сусідньої держави електронна концепція розвитку органів публічної влади зазнала певних змін. Зокрема, в перший місяць повномасштабного вторгнення було обмежено доступ до значної кількості реєстрів, в той же час цифровий додаток “Дія”, на кінець 2022 року, надав можливість скористатися ще більшою

кількістю публічних послуг в електронному вигляді. Таким чином, зумовлюється актуальність здійснення комплексного дослідження для визначення впливу воєнного стану на подальше впровадження е-урядування в діяльності органів публічної адміністрації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сфера е-урядування останніми роками – є пріоритетним напрямом для проведення комплексних досліджень. Так, основою для здійснення комплексного аналізу впливу воєнного стану на е-урядування стали праці таких вітчизняних науковців як: Барегамян С. Х., Карпі Ю. В., Жекало Г. І., Заяць М. Я., Вакун О. В., Болдуєв М. В., Болдуєва О. В., Ісіков С. М., Белякова Є.О., Мохова Ю.Л. Окремо слід виділити працю Г.І. Ляхович та Г.І. Жекало “Концептуальні характеристики та особливості впровадження взаємодії інституцій влади та громадян в Україні із використанням ресурсів e-governance” [1], які розкрили з'ясували, що електронне урядування має беззаперечні переваги, які покращують стан демократичних процесів у державі першочергово через інформування. Адже чим більше каналів для здійснення інформування застосовується в практиці управління інституціями влади, тим більш відкрита та прозора політика формується. Також важливим є аналіз праці Г.Ю. Лук'янчук “Особливості впровадження електронного урядування в органах виконавчої влади України” [2], яка визначила, що електронне урядування дозволяє вирішити ряд існуючих проблем, а також загалом вдосконалює адміністративно-управлінську систему та підвищує ефективність діяльності органів державної влади зокрема. Впровадження новітнього інституту спричиняє трансформацію державного апарату та повинно враховувати суспільні інтереси та особливості національної системи управління. Потребує уваги і праця, Барегамян С. Х., Карпі Ю. В. “Електронне урядування на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях: сучасний стан та перспек-

тиви впровадження в Україні” [3], які вказали на важливість впровадження електронного урядування на місцевому рівні, на якому безпосередньо і знаходять своє втілення всі нововведення загальнодержавного рівня щодо надання адміністративних послуг громадянам та суб'єктам господарської діяльності, а також залучення їх до процесу прийняття управлінських рішень.

Метою дослідження виступає визначення впливу воєнного стану та військової агресії в Україні на сферу е-урядування в діяльності органів виконавчої влади та визначення перспективних напрямів для здійснення подальшого дослідження.

Виклад матеріалу дослідження та його основні результати 24 лютого 2022 року внаслідок повномасштабного вторгнення сусідньої держави на територію України, указом Президента України було введено правовий режим воєнного стану по всій території України [4]. Запровадження воєнного стану безумовно внесло корективи до всіх сфер суспільного життя та зумовило необхідність пристосовуватися до нових реалій. Втім, важливо відмітити, що незважаючи на активні бойові дії, е-урядування – є одним з найважливіших інструментів, що дозволяє органам державної влади та місцевого самоврядування певним чином забезпечувати свою належну діяльність в таких складних умовах. Задля того, щоб об'єктивно оцінити вплив воєнного стану на е-урядування, необхідно для початку з'ясувати саме поняття е-урядування, визначити його складові елементи.

Так, е-урядування (*електронне урядування*) є ключовим елементом ефективної урядової діяльності та сучасного демократичного суспільства, що забезпечує вільний та оперативний доступ населення до інформації та відкритого діалогу між державою та громадськістю за допомогою застосування інформаційних технологій [5, с. 50-52].

На думку М. В. Болдуєва електронне урядування має досить багато значень та трактувань. Зокрема, він розглядає таке поняття перш за все, як надання необхідних адміністративних послуг фізичним та юридичним особам в електронній формі за допомогою глобальної мережі Інтернет. У більш широкому розумінні електронне урядування являє собою пакет інформаційно-комп'ютерних технологій і набір супутніх організаційних заходів нормативно-правового забезпечення для організації електронної взаємодії між органами державної влади, громадянами, організаціями та іншими суб'єктами економіки [6, с. 119].

В праці Белякової Є.О. визначено, що електронне урядування є інструментом сталого розвитку, при ефективному застосуванні якого формується спрощена та прозора взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування між собою, з громадянами та бізнесом за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, а також здійснюється вплив на всі сфери суспільного життя громадян з метою задоволення їх потреб з одночасним забезпеченням сталості природних систем та навколишнього середовища [7, с. 153].

При цьому слід відмітити, що електронне урядування більшістю дослідників розглядається не просто як спосіб зростання ефективності публічного управління та адміністрування, але і як основний елемент нової моделі демократії в інформаційному суспільстві. Оскільки технології електронного урядування створюють умови для ефективності залучення громадян і громадських організацій до процесів розробки й реалізації публічної політики.

З огляду на складну природу поняття “е-урядування”, його також часто трактують за допомогою змісту – тобто того, з чого воно складається. Зазвичай, воно розглядається на трьох рівнях: концептуальному, процесному та технічному. Так, в межах концептуального рівня е-урядування є інноваційною моделлю політико-адміністративного управління або новою формою організації діяльності органів публічної влади. Процесний рівень е-урядування включає в себе сукупність функціональних можливостей, що може впроваджувати держава за допомогою використання сучасних видів інформаційно-комп'ютерних технологій. В цьому рівні використовується інформаційно-технологічна підтримка прийняття управлінських рішень, надання послуг державного чи місцевого значення в дистанційному (онлайн) режимі, застосування комп'ютерних технологій для участі громадськості в прийнятті суспільно-важливих рішень. І на технічному рівні е-урядування є сукупністю інформаційних систем, засобів зв'язку та обробки інформації, каналів передачі інформації, що беруть участь в процесах управління [8].

Таким чином, е-урядування може бути інноваційною моделлю управління; сукупністю функціональних можливостей держави; сукупністю інформаційних систем.

Крім змісту, для нашого дослідження має важливе значення з'ясувати також види взаємовідносин в системі е-урядування. Більшість теоретиків схиляються до трьох видів

взаємовідносин. Зокрема G2C (government to citizen) – “уряд – громадяни”, G2B (government to business) “уряд – бізнес”, G2G “уряд – уряд”. Крім зазначених вище трьох основних іноземні науковці виділяють додаткових види взаємовідносин: C2G (citizen-to-government) – “громадяни-уряд”; B2G (business-to-government) – бізнес для уряду; G2N (government-to-nonprofit) – уряд- неурядові організації; N2G (nonprofit-to-government) – неурядові організації-уряд; G2E (government-to-employee) уряд-державні службовці [9].

На думку Барегамян С.Х. запровадження технологій е-урядування дає змогу: 1) для громадян – мати доступ до публічної інформації та одержувати адміністративні послуги через мережу; брати участь у творенні і реалізації державної політики; 2) для бізнесу – через мережу мати спрощений доступ до органів влади, співпрацювати з ними, що сприятиме економічному розвитку; 3) для органів влади – підвищити оперативність, ефективність своєї діяльності, якість надання адміністративних послуг; залучити всіх громадян до процесу прийняття державних рішень [3].

Таким чином, в межах цього дослідження слід розглянути вплив воєнного стану в межах взаємовідносин уряд – громадяни, уряд-бізнес та уряд-уряд.

Щодо взаємовідносин уряд-уряд, то 12 березня 2022 року Кабінетом Міністрів України було прийнято важливу Постанову “Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану” [11]. Відповідно до цієї Постанови на період дії воєнного стану міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, державні та комунальні підприємства, установи, організації, що належать до сфери їх управління, для забезпечення належного функціонування інформаційних, інформаційно-комунікаційних та електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів, володільцями (держателями) та/або адміністраторами яких вони є, та захисту інформації, що обробляється в них, а також захисту державних інформаційних ресурсів, можуть вживати додаткових заходів. Зокрема: 1) розміщувати державні інформаційні ресурси та публічні електронні реєстри на хмарних ресурсах та/або в центрах обробки даних, що розташовані за межами України, та реєструвати доменні імена у домені gov.ua для такого розміщення; 2) створювати додаткові резервні

копії державних інформаційних ресурсів та публічних електронних реєстрів; 3) зберігати резервні копії державних інформаційних ресурсів та публічних електронних реєстрів у зашифрованому вигляді, зокрема за межами України; 4) зупиняти, обмежувати роботу інформаційних, інформаційно-комунікаційних та електронних комунікаційних систем, а також публічних електронних реєстрів тощо [11].

Аналізуючи вказану вище Постанову, можливо констатувати, що з перших днів війни центральним органом виконавчої влади було вжито необхідних заходів щодо збереження досягнень у сфері е-урядування іншим органами виконавчої влади. З перших днів війни було обмежено доступ до державних реєстрів, окремих сайтів державних органів. Для прикладу, 24 лютого 2022 року було закрито доступ до Єдиного державного реєстру судових рішень, з метою захисту його від можливих кібератак сусідньої держави. Станом на початок 2023 року реєстр є відкритим та перебуває під посиленням моніторингом стану кіберзагроз. Проте, у випадку виявлення ознак кіберзагрози Державна судова адміністрація України знову може обмежити доступ до реєстру [12].

Слід зазначити, що незважаючи на постійні можливі загрози в інформаційному просторі з боку сусідньої держави, взаємодія між різними органами виконавчої влади в рамках е-урядування поступово відновлюється чи вже вийшла на довоєнний період.

Повномасштабне вторгнення на територію України стало причиною для посиленої роботи органів виконавчої влади у сфері підтримки громадян, в тому числі з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій. Зокрема, це стосується розширення функціональних можливостей додатку “Дія”. Так за допомогою цифрового додатку “Дія” за 2022 рік було здійснено подальшу цифровізацію державних послуг, які можуть надаватися онлайн. Серед нових адміністративних послуг, якими можуть скористатися громадян в режимі онлайн, можливо назвати: 1) UNITED 24; 2) Пошкоджене майно 3) Послуги для внутрішньо переміщених осіб (призначення та скасування статусу, грошова допомога, зміна місця проживання); 4) Оновлена Є-Підтримка; 5) Допомога по безробіттю; 6) Дія.TV; 7) Дія.Радіо; 8) Є-Ворог; 9) Опитування; 10) Витяг про місце проживання; 11) Військові облігації; 12) Є-Оселя; 13) Англомовні документи. Також, в додатку дія заявилися три нових документи: Є-Документ, пенсійне посвідчення та посвідка на проживання [13].

На місцевому рівні також слід згадати про нову функціональну можливість додатку “Київ Цифровий” створювати контактні звернення щодо наявних проблем в місті Київ, що потребують вирішення з боку місцевої влади [14].

Таким чином, можливо аргументувати, що незважаючи на воєнну агресію сусідньої держави взаємодія “уряд-громадяни” у період воєнного стану в Україні доводить орієнтованість нашої держави на подальшу необхідність повної цифровізації послуг, що можуть надаватися громадянам та орієнтованість органів виконавчої влади на зменшення кількості бюрократичних процедур та сервісності послуг.

Щодо взаємодії уряду та бізнесу в умовах воєнного стану, то слід також вказати на цифровий додаток “Дія” та нові можливості для бізнесу. Зокрема, відповідно до Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану” у березні 2022 року було визначено, що бізнес з доходом до 10 млрд. грн. має право стати платниками єдиного податку 3-ї групи, що у свою чергу дозволяє сплачувати суб’єкту підприємництва ставку податку у 2 % від розміру доходу (замість 18 % податку на прибуток) [15]. Так, декларацію від сплати такого податку з червня 2022 року, можливо подавати за допомогою цифрового додатку “Дія”.

Ще одним цифровізованим сервісом для допомоги бізнесу, що набув особливої актуальності в умовах воєнного стану в Україні є Дія.Бізнес. Тут можливо виділити два ключових нововведення. По-перше, центральними органами виконавчої влади було запущено платформу цифрової взаємодії для допомоги з релокації бізнесу. ДП «Прозорро.Продажі» спільно з маркетплейсом E-Tender розробило IT-систему, яка дозволяє подавати заявки як підприємствам, що потребують переміщення, так і компаніям, які готові надати для цього приміщення чи інші активи. Платформа дозволяє не лише збирати та опрацьовувати такі запити, а й моніторити онлайн процес переїзду, що реалізовує Міністерство економіки України спільно з Міністерством, Укрзалізницею, Укрпоштою та іншими учасниками [16]. І по-друге, Кабінетом Міністрів України було прийнято Постанову “Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні”, що передбачає компенсацію

для бізнесу в розмірі 6700 гривень за кожну працевлаштовану внутрішньо переміщену особу [17]. Таку, компенсацію можливо отримати оформивши безкоштовну заявку за допомогою сервісу Дія.Бізнес.

І на завершення, слід зазначити, що відповідно до проведеного опитування проведеного Відділом економічних і соціальних питань ООН щодо електронного урядування за 2022 рік, після того як росія розпочала військовий наступ в Україні, український уряд успішно продовжив надання державних послуг, оперативно вдавшись до розміщення своєї цифрової інфраструктури в загальнодоступній хмарі, де вона розміщена в центрах обробки даних по всій Європі. Їхньою метою було уникнути випадкового чи навмисного знищення та доступу іноземної держави. Таким чином, український уряд зміг зберегти доступ і контроль над функціями, які є критично важливими для розбудови держави, такими як земельний реєстр. Використовуючи надійні комп’ютери та пристрої зберігання даних, урядові установи почали процес завантаження даних у хмару – даних, які раніше зберігалися на серверах, фізично розташованих у країні [18, с. 178].

Висновки. Застосування е-урядування в діяльності органів виконавчої влади в умовах введеного в лютому 2022 року правовим режимом воєнного стану аргументує спроможність нашої держави протистояти зовнішньому ворогу на всіх фронтах. Так, в умовах активних бойових дій вищими органами державної влади було зроблено комплекс заходів спрямованих на збереження та подальше впровадження інструментів побудови сервісного суспільства, в тому числі розвитку взаємовідносин: уряд-громадяни, уряд-бізнес та уряд-уряд.

Суттєвим прогресом в умовах воєнного стану характеризуються взаємовідносини між урядом та державою. Адже за 2022 рік було значно збільшено кількість послуг, якими змогли скористатися громадян лише завдяки використанню інтернет-ресурсів. Також взаємовідносини між державою та бізнесом за допомогою електронного ресурсу Дія.Бізнес дозволили зберегти діяльність суб’єктів підприємництва та забезпечити робочими місцями внутрішньо переміщених осіб. Саме завдяки взаємодопомозі між центральними органами виконавчої влади (взаємовідносини уряд-уряд), в перші дні повномасштабного вторгнення сфера е-урядування станом на 2023 рік визнається міжнародними організаціями однією із пріоритетних напрямів для розвитку в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ляхович, Г. І., & Жекало, Г. І. Концептуальні характеристики та особливості впровадження взаємодії інституцій влади та громадян в Україні із використанням ресурсів e-governance. *Економіка, управління та адміністрування*, № 1(103), 2023. С. 111–117. [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-111-117](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-111-117)
2. Лук'янова Г.Ю. Особливості впровадження електронного урядування в органах виконавчої влади України. № 4 (2021): Аналітично-порівняльне правознавство. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/255113>
3. Барегамян С. Х., Карпі Ю. В. Електронне урядування на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях: сучасний стан та перспективи впровадження в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 11. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1522>
4. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 2102-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>
5. Мохова Ю.Л. Особливості державного управління в країнах Європейського союзу в умовах сталого розвитку. *Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м.Маріуполь, 27-28 травня 2021 р.). Маріуполь, 2021. С. 50-52.
6. Болдуєв М. В., Болдуєва О. В., Ісіков С. М. Стан та перспективи розвитку електронного урядування в публічному управлінні України. *Публічне управління та адміністрування. economics Bulletin*, 2020, № 3 с. 118-125 р. https://ev.nmu.org.ua/docs/2020/3/EV20203_118-125.pdf
7. *Белякова Є.О.* Інформаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні. дис. на здоб. наукового ступеня док. філософ право. Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, 2021. 191 с.
8. Жекало Г. І., Заяць М. Я., Вакун О. В. Сутність та зміст електронного урядування: концептуальний вимір. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 8. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1716>
9. Fang Z. E-Government in the digital era: concept, practice, and development. *International Journal of The Computer, The Internet and Management*, Vol. 10, №.2, 2002, р. 1-22.
10. Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2022 р. № 263. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyakipitannya-zabezpechennya-funkcionuvannya-informacijno-komunikacijnih-sistem-elektronnih-komunikacijnih-sistem-publichnih-elektronnih-reyestriv-v-umovah-voyennogo-stanu-263>
11. Доступ до всіх судових рішень відновили, але ЄДРСР працює поки що в тестовому режимі. Інформаційний матеріал. URL: <https://www.dzakupivli.com.ua/news/1630-dostup-do-vsh-sudovih-rshen-vdnovili-ale-drsr-pratsyu-pokishcho-v-testovomu-rejim>
12. Рік незламності Мінцифри: військові послуги в Дії та інші топ-100 досягнень міністерства. Офіційні відомості Міністерства цифрової трансформації від 27.12.2022 р. URL: <https://diia.gov.ua/news/rik-nezlamnosti-mincifri-vijskovi-poslugi-v-diyi-ta-inshi-top-100-dosyagnen-ministerstva>
13. У застосунок «Київ Цифровий» інтегрували можливість створювати звернення до Контактного центру Києва 1551. Офіційний портал Києва. URL: https://kyivcity.gov.ua/news/uzastosunok_kiv_tsifroviy_integruvali_mozhlivist_stvoryuvati_zvernennya_do_kontaktного_tsentru_kiyeva_1551/
14. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану: Закон України від 03.03. 2022 р. № 2118-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-20#Text>
15. В Україні запустили єдину платформу цифрової взаємодії для допомоги в релокації бізнесу. Дія. Бізнес. від 11.04.2022 р. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/iniciativi/v-ukraini-zapustili-edinu-platformu-cifrovoi-vzaemodii-dla-dopomogi-v-relokacii-biznesu>
16. Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 331. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-2022-p#Text>
17. UNITED NATIONS E-GOVERNMENT SURVEY 2022 The Future of Digital government. Department of Economic and Social Affairs. р. 279 <https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2022-09/Web%20version%20E-Government%202022.pdf>
18. Radchenko, O., Kovach, V., Radchenko, O., Kriukov, O., Sydorochuk, L., Sharov, P., & Semenets-Orlova, I. (2021). Principles of natural capital preservation in the context of strategy of state environmental safety. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 280, p. 09024). EDP Sciences.

REFERENCES:

1. Lyakhovich, G. I., & Zhekalo, G. I. (2023). Conceptual characteristics and peculiarities of the implementation of the interaction of government institutions and citizens in Ukraine using e-governance resources. *Economics, Management and Administration*, (1(103), 111–117. [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-111-117](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-111-117)

2. Lukyanova G.Yu. Peculiarities of the implementation of electronic governance in the bodies of the executive power of Ukraine. No. 4 (2021): Analytical and comparative jurisprudence. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/255113>
3. Bareghamyan S. Kh., Karpi Y. V. Electronic governance at the national, regional and local levels: current state and prospects of implementation in Ukraine. Public administration: improvement and development. 2019. No. 11. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1522>
4. On the introduction of martial law in Ukraine: Decree of the President of Ukraine dated February 24, 2022 No. 2102-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>
5. Yu.L. Mokhova Peculiarities of public administration in the countries of the European Union in conditions of sustainable development. Public administration for sustainable development: challenges and prospects at the national and local levels: materials of the IV International. science and practice conf. (Mariupol, May 27-28, 2021). Mariupol, 2021. P.50-52.
6. Bolduev M. V., Boldueva O. V., Isikov S. M. The state and prospects of the development of electronic governance in the public administration of Ukraine. Public management and administration. economics Bulletin, 2020, No. 3 p. 118-125 https://ev.nmu.org.ua/docs/2020/3/EV20203_118-125.pdf
7. Belyakova E.O. Information and legal provision of e-governance in Ukraine. thesis on scientific degree doc. philosopher of law. National University of Bioresources and Nature Management of Ukraine, Kyiv, 2021. 191 p.
8. Zhekalo G. I., Zayats M. Ya., Vakun O. V. The essence and content of electronic governance: conceptual dimension. Public administration: improvement and development. 2020. No. 8. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1716>
9. Fang Z. E-Government in the digital era: concept, practice, and development. International Journal of The Computer, The Internet and Management, Vol. 10, No. 2, 2002, p. 1-22.
10. Some issues of ensuring the functioning of information and communication systems, electronic communication systems, and public electronic registers under martial law: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 12, 2022 No. 263. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/263>
11. Access to all court decisions has been restored, but the EDRSR is still in test mode. Information material. URL: <https://www.dzakupivli.com.ua/news/1630-dostup-do-vsh-sudovih-rshen-vidnoviliale-drsr-pratsyu-poki-shcho-v-testovomu-rejim>
12. Year of invincibility of the Ministry of Digital: military services in Action and other top 100 achievements of the Ministry. Official information of the Ministry of Digital Transformation from December 27, 2022. URL: <https://diia.gov.ua/news/rik-nezlamnosti-mincifri-vijskovi-poslugi-v-diyi-ta-inshi-top-100-dosyagnen-ministerstva>
13. The “Kyiv Digital” application has integrated the ability to create appeals to the Contact Center of Kyiv 1551. The official portal of Kyiv. URL: https://kyivcity.gov.ua/news/u_zastosunok_kiv_tsifroviy_integruvali_mozhlyvist_stvoryuvati_zvernennya_do_kontaktynogo_tsentru_kiyeva_1551/
14. On amendments to the Tax Code of Ukraine and other legislative acts of Ukraine regarding the peculiarities of taxation and reporting during the period of martial law: Law of Ukraine dated 03.03. 2022 No. 2118-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-20#Text>
15. In Ukraine, a single digital interaction platform was launched to assist in business relocation. Action. Business. from 04/11/2022 URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/iniciativi/v-ukraini-zapusti-edinu-platformu-cifrovoi-vzaemodii-dla-dopomogi-v-relokaii-biznesu>
16. On the approval of the Procedure for providing compensation to the employer for labor costs for the employment of internally displaced persons as a result of hostilities during martial law in Ukraine: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 20, 2022 No. 331. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-2022-п#Text>
17. UNITED NATIONS E-GOVERNMENT SURVEY 2022 The Future of Digital government. Department of Economic and Social Affairs. p. 279 <https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2022-09/Web%20version%20E-Government%202022.pdf>.
18. Radchenko, O., Kovach, V., Radchenko, O., Kriukov, O., Sydorchuk, L., Sharov, P., & Semenets-Orlova, I. (2021). Principles of natural capital preservation in the context of strategy of state environmental safety. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 280, p. 09024). EDP Sciences.